

Београдска отворена школа

Масарикова 5/16
11000 Београд, Србија

Тел: +381 11 30 65 800
+381 11 30 61 372
Факс: +381 11 36 13 112

bos@bos.rs
www.bos.rs

Обавезе јединице локалне самоуправе према Закону о управљању отпадом

Sida

REGIONALNI CENTAR ZA ŽIVOTNU SREDINU
Srbija

Projekat se realizuje uz podršku programa SECTOR koji sprovodi
Regionalni centar za životnu sredinu. Program finansira Švedska
agencija za međunarodni razvoj i saradnju (SIDA).

NTUZIJASTI

KUČEVA

lobodan prostor

Ministarstvo životne sredine i prostornog planiranja
Vlade Republike Srbije podržava realizaciju ovog projekta

www.bos.rs/imamplanzasvojgrad

Пред Вама се налази Инфо - лифлет “Обавезе јединице локалне самоуправе према Закону о управљању отпадом”, који је настао у оквиру активности на пројекту „**Одржива политика животне средине на локалном нивоу: ка ефикасном и одговорном управљању урбаним заједницама у Србији**“ у који је укључено 8 организација цивилног друштва из Србије (Београдска отворена школа из Београда, Удружење за локални одрживи развој „Екологор“ из Инђије, Ентузијастичка Кучева из Кучева, Ромско – српско пријатељство Стабло из Крагујевца, Асоцијација Дуга из Шабца, Ресурс центар из Бора, Протекта из Ниша и Слободан простор из Горњег Милановца). Сарадници на пројекту су, такође, Привредна комора града Београда и Агенција за европске интеграције и сарадњу са удружењима града Београда.

Пројекат се реализује уз подршку програма SECTOR који спроводи Регионални центар за животну средину. Програм финансира Шведска агенција за међународни развој и сарадњу (СИДА).

Министарство животне средине и просторног планирања Владе Републике Србије је активно укључено и подржава активности на пројекту.

Република Србија се тренутно налази у фази успостављања система интегралног управљања отпадом од његовог настанка, преко сакупљања, транспорта, складиштења, третмана до коначне употребе или одлагања. У овом процесу неопходно је, нарочито на нивоу локалних заједница, израдити применљиве локалне планове о управљању отпадом засноване на реалним потребама. Све заинтересоване стране на нивоу локалних заједница би требало да буду укључене у израду и спровођење ових планова. Истовремено, са овим процесом је неопходно развијати јавну свест код грађана о потреби рационалног и ефикасног управљања отпадом, подстицати становништво на одговорнији однос према отпаду, као и на поступање са отпадом на један одржив начин.

Циљ овог Инфо - лифлета је да информише јединице локалне самоуправе, представнике бизнис сектора и организација цивилног друштва о обавезама јединица локалне самоуправе о начинима управљања комуналним (односно инертним и неопасним отпадом) на својој територији.

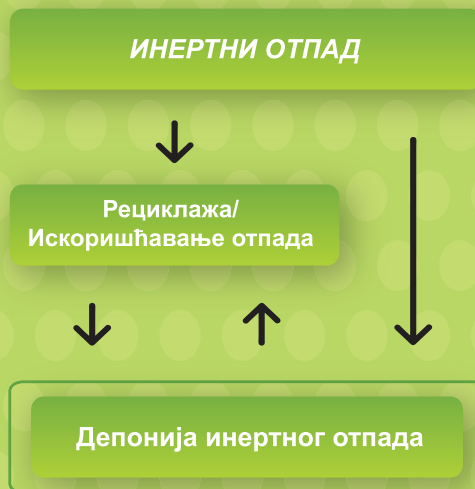
Посебну захвалност партнери и сарадници на овом пројекту дугују представницима Одсека за управљање комуналним и посебним токовима отпада у Одељењу за управљање отпадом Министарства који су израдили овај инфо - лифлет у намери да помогну при извођењу пројектних активности.

Београд, јануар 2011

Дијаграм 3. Схема управљања неопасним отпадом

Дијаграм 4. Схема управљања инертним отпадом

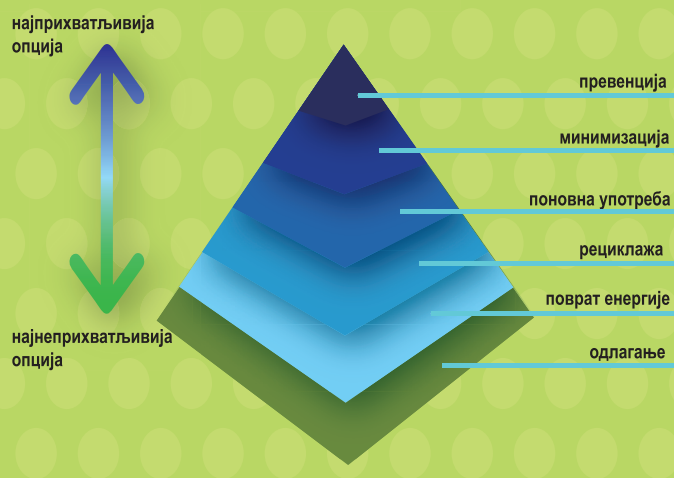

Прилози

Дијаграм 1. Шематски приказ класификације отпада

Дијаграм 2. Хијерархија управљања отпадом

У складу са Законом о управљању отпадом („Сл. Гласник РС», бр. 36/2009) и Законом о изменама и допунама Закона о управљању отпадом („Сл. Гласник РС“, бр. 88/2010), **Јединица локалне самоуправе је дужна да реализује следеће активности:**

Израда локалног плана управљања отпадом

Јединица локалне самоуправе у обавези је да донесе **локални план управљања отпадом** и обезбеди услове за његово спровођење. Према Члану 13. горе поменутог Закона, локалним планом управљања отпадом, дефинишу се циљеви управљања отпадом. Овај план доноси скупштина јединице локалне самоуправе, а припрема га служба јединице локалне самоуправе надлежна за послове управљања отпадом у сарадњи са другим органима надлежним за послове привреде, финансија, заштите животне средине, урбанизма, као и са представницима привредних друштава, односно предузећа, удружења, стручних институција, невладиних и других организација које се баве заштитом животне средине, укључујући и организације потрошача.

Чланом 92. Закона о управљању отпадом дефинисана је новчана казна **од 25.000 до 50.000** за прекршај одговорног лица у органу државне управе, одговорног лица у јединици локалне самоуправе, имаоца јавних овлашћења, односно овлашћеног правног лица, уколико не донесе план управљања отпадом, не обезбеди и не спроводи управљање отпадом на територији јединица локалне самоуправе под условима и на начин утврђеним законом, Стратегијом и споразумом скупштина јединица локалне самоуправе (члан 20. став 1. тачке 1 и 1а).

Према Члану 21. поменутог Закона, две или више јединица локалне самоуправе заједнички обезбеђују и спроводе управљање отпадом, под условима и на начин утврђеним законом, Стратегијом и **споразумом скупштина јединица локалне самоуправе**. Споразумом се уређују међусобна права и обавезе у обезбеђивању услова за обављање делатности и рад постројења за управљање отпадом на подручјима тих јединица локалне самоуправе. Овим споразумом се такође дефинишу права и обавезе комуналног предузећа, односно другог правног или физичког лица у обављању горе наведене делатности, начин доношења одлука у случају несагласности јединица локалне самоуправе о појединим питањима везаним за делатности управљања отпадом, као и друга питања од значаја за организацију и спровођење управљања отпадом.

Регионални план управљања отпадом

Регионални план дефинише заједничке циљеве у управљању отпадом и доноси га скупштина две или више јединица локалне самоуправе на чијим територијама укупно живи најмање 200.000 становника, уз сагласност Министарства. Регионални план управљања отпадом може се донети и за територије општина на којима живи мање од 200.000 становника по претходно израђеној студији оправданости за доношење регионалног плана на коју сагласност даје министарство. Поступак израде и доношења регионалног плана уређује се споразумом скупштина јединица локалне самоуправе, у складу са Чланом 12. поменутог Закона.

Планови управљања отпадом из чл. 12. и 13. овог Закона доносе се за период од 10 година, а поново се разматрају сваких пет година, и по потреби ревидирају и доносе за наредних 10 година. Према Члану 14. планови морају да буду усаглашени са националним плановима из члана 11. поменутог закона.

Јединица локалне самоуправе води и чува евиденцију о прикупљеном комуналном отпаду, као и попис неуређених депонија и податке о томе доставља Агенцији (Члан 75.). Правна лица, односно предузетници који учествују у промету отпада дужни су да Агенцији за заштиту животне средине достављају податке о врсти и количини отпада, укључујући и секундарне сировине које су стављене у промет, на прописан начин.

У складу са чланом 92., јединица локалне самоуправе подлеже казним одредбама уколико не води и не чува евиденцију о прикупљеном комуналном отпаду, као и попис неуређених депонија и податке о томе не доставља Агенцији за заштиту животне средине. Јединица локалне самоуправе, такође, подлеже казним одредбама уколико не доставља одговарајуће податке Министарству једанпут годишње, односно на захтев и не води податке о врсти и количини отпада, укључујући секундарне сировине које су стављене у промет (члан. 75 ст. 2, 5. и 7). Јединица локалне самоуправе је дужна да установи и води регистар издатих дозвола и податке из регистра доставља Агенцији (Члан 76.).

У складу са Чланом 92., у случају да јединица локалне самоуправе „не води регистар издатих дозвола и податке из регистра не доставља Агенцији“ (члан 76. став 1), подлеже казним одредбама.

Јединице локалне самоуправе морају да користе наменска средства из члана 80. овог Закона преко Фонда за заштиту животне средине, односно преко посебних рачуна, у складу са одлуком скупштине јединице локалне самоуправе. Из прихода Фонда за заштиту животне средине, односно посебних рачуна финансирају се програми, пројекти и друге инвестиционе и оперативне активности из области управљања отпадом, и то: изградња постројења за управљање отпадом, унапређење организације управљања отпадом, управљање посебним токовима отпада, подстицање одвојеног сакупљања отпада, подстицање тржишта рециклираних материјала, имплементација регионалних планова управљања отпадом, развој информационог система за управљање отпадом, помоћ у развоју и примени нових технологија за третман отпада, санација дугогодишњег загађења отпадом, програме образовања и јачања свести јавности о питањима заштите животне средине и управљања отпадом и друге трошкове, у складу са Законом (Члан 81.).

Према Члану 92., у случају да јединица локалне самоуправе „ненаменски користи средства за управљање отпадом“ (члан 81.), подлеже казним одредбама.

Извештавање

Јединица локалне самоуправе дужна је да путем средстава јавног информисања или интернета, односно на уобичајен локални начин спроводи поступак обавештавања јавности о пријему захтева за издавање дозволе, документацији која је поднета уз захтев и издатој дозволи. (Члан 69.)

Према Члану 92., у случају да јединица локалне самоуправе „не обавештава јавност на начин прописан овим законом“ (члан 69.), подлеже казним одредбама.

Јединице локалне самоуправе дужне су да једанпут у две године разматрају извештај о реализацији локалног и регионалног плана управљања отпадом и исти достављају Министарству, Агенцији и надлежном органу Аутономне покрајине (Члан 74.).

Управљање посебним токовима отпада и рециклажа

Јединица локалне самоуправе, на основу локалног плана управљања отпадом, који мора да буде у складу са посебним програмом који, на предлог Министарства, утврђује Влада, уређује организовање и начин селекције и сакупљања отпада ради рециклаже, обезбеђује места и неопходну опрему за селективно сакупљање отпада из домаћинства, опасног отпада из домаћинства (отпадне батерије, уља, боје и лакови, пестициди и др.), као и комуналног отпада који није могуће одложити у контејнере за комунални отпад (кабаст и други отпад). (Члан 43. Закона о управљању отпадом)

Према Члану 92., у случају да јединица локалне самоуправе „не обезбеди и не опреми центре за сакупљање кабастог отпада из домаћинства или не уреди организацију селективног сакупљања отпада ради рециклаже, у складу са посебним програмом“ (члан 43. ст. 5. и 7.), подлеже казним одредбама.

У складу са Чланом 55. јединица локалне самоуправе има обавезу да управља отпадним возилима, односно да обезбеди сакупљање и предају возила лицу које има дозволу за третман, у случају да је власник отпадног возила непознат и има право на наплату трошкова ако се накнадно утврди власник отпадног возила.

Локацију за изградњу и рад постројења за складиштење, третман или одлагање отпада одређују једна или више јединица локалне самоуправе, под условима утврђеним законом, као и споразумом, ако више скупштина јединица локалне самоуправе заједно одлучују о локацији постројења за управљање отпадом. У случају несагласности јединица локалне самоуправе у погледу одређивања локације, одлуку о локацији, на предлог Министарства, доноси Влада. У случају изградње постројења за третман или одлагање опасног отпада, Министарство доноси одлуку о локацији, у складу са Законом и по претходно прибављеном мишљењу јединице локалне самоуправе. (Члан 34. поменутог Закона).

Издавање дозвола

У складу са Чланом 60. јединицама локалне самоуправе су поверени послови издавања дозвола за сакупљање, транспорт, складиштење, третман и одлагање инертног и неопасног отпада на својој територији (дозволе за третман поверавају се граду, односно граду Београду, а дозволе за привремено складиштење на локацији произвођача, односно власника отпада поверавају се општини).

Оператери постројења за складиштење, третман и одлагање отпада дужни су да јединицама локалне самоуправе подносе захтев за издавање дозволе, уз прописану документацију, у складу са законом (Члан 62.).

Према Члану 92., у случају да јединица локалне самоуправе „изда дозволу ако уз захтев за њено издавање није поднета прописана документација“ (члан 62.), подлеже казним одредбама.

Чланом 63. прописан је поступак издавања дозволе.

Захтев за издавање дозволе за складиштење, третман и одлагање отпада подноси се јединици локалне самоуправе, при чему су законом дефинисане њене обавезе у поступку издавања дозволе. У законски дефинисаном року јединица локалне самоуправе је дужна да размотри захтев и да надлежном органу достави своје мишљење са образложеним предлогом за прихватање или одбијање захтева, као и да пре давања захтеваног мишљења прибави мишљења других заинтересованих органа и организација (урбанизма, заштите природе, комуналних делатности, унутрашњих послова, заштите потрошача, и др.).

Инспекцијски надзор

Према Члану 84. јединици локалне самоуправе се поверава вршење **инспекцијског надзора** над активностима сакупљања, транспорта, складиштења, третмана и одлагања инертног и неопасног отпада, за које надлежни орган издаје дозволу на основу овог закона. Инспекцијски надзор над активностима третмана поверавају се граду, односно граду Београду, а инспекцијски надзор над активностима привременог складиштења на локацији произвођача, односно власника отпада поверавају се општини.

Управљање депонијама

За постојеће депоније комуналног отпада које нису изграђене у складу са овим Законом, јединица локалне самоуправе дужна је да поред радног плана достави и пројекат санације или затварања према Члану 96. горе поменутог Закона.

У складу са Стратегијом управљања отпадом, јединица локалне самоуправе дужна је да од дана ступања на снагу овог Закона у року од годину дана изradi попис неуређених депонија на свом подручју (са подацима о локацији, просторним и геометријским карактеристикама, врстама и количинама одложеног отпада, роковима њихове санације и рекултивације), које не испуњавају услове из овог Закона. Јединица локалне самоуправе је обавезна да у року од две године изradi пројекте санације и рекултивације неуређених депонија, за које сагласност даје Министарство, односно Аутономна покрајина и у року од годину дана, у споразуму са једном или више јединица локалне самоуправе, одреди локацију за изградњу и рад постројења за складиштење, третман или одлагање отпада на својој територији.

Према Члану 92., у случају да јединица локалне самоуправе „не изradi попис депонија на свом подручју и не изradi пројекте санације, затварања и рекултивације у року прописаном овим законом“ (члан 97.), подлеже казним одредбама.

Финансирање

Према Члану 20. поменутог Закона, јединица локалне самоуправе је дужна да уреди поступак наплате услуга у области управљања комуналним отпадом.

Према Члану 80., спровођење регионалних и локалних планова управљања отпадом, као и изградња постројења за складиштење, третман и одлагање отпада из надлежности јединица локалне самоуправе финансира се из наменских средстава буџета јединица локалне самоуправе, кредита, донација и средстава правних и физичких лица која управљају отпадом, накнада и других извора финансирања, у складу са Законом.